

UNIVERZITA KARLOVA
1. lékařská fakulta

Posudek oponenta habilitační práce

Autor: **MUDr. Jana Lízrová, Ph.D.**

Obor: Neurologie

Pracoviště: Neurologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

Habilitační práce /monografie: Jana Lízrová Preiningerová a kol.: **Optická koherenční tomografie v neurologii.**

Oponent: prof. MUDr. Jarmila Szilasiová, Ph.D, UPJŠ LF Košice, Neurologická klinika, Trieda SNP 1, 07011, Košice, Slovenská republika

Text posudku:

Autorka vo svojej habilitačnej práci, formou monografie, ktorá má vrátane obsahu a zoznamu použitých bibliografických odkazov 159 strán, predkladá odbornej verejnosti komplexné informácie a metóde optickej koherentnej tomografie (OCT) a jej možnostiach využitia v neurologii. Ako vôbec v prvej knihe venovanej tejto problematike popisuje OCT ako zobrazovaciu metódu vyšetrenia sietnice, ktorá sa v posledných rokoch výrazne technicky zlepšila a prináša primárne oftalmológom a tiež neurológom cenné informácie o stave neuroaxonálnych zmien štruktúr sietnice. Publikácia navyše zhrnutím najnovších poznatkov významne upresnila pochopenie etiopatogenézy neurologických ochorení, ako sú optická neuritída (ON), roztrúsená skleróza (RS), NMO/NMOSD a niektoré ďalšie vybrané ochorenia zo skupiny neurodegeneratívnych chorôb.

Autorka vo svojej práci prezentuje postupy zobrazenia OCT, interpretáciu nálezov, upozorňuje na výhody a obmedzenia, opiera sa pritom predovšetkým o medzinárodne akceptované klasifikácie, škály, hodnotiace systémy, tiež vlastné výsledky klinických výskumov a pozorovaní. Práca obsahuje po úvodnom prehľade histórie vývoja zobrazenia sietnice pomocou OCT, prehľad technických aspektov OCT, princípy zobrazenia, manuál a protokol vyšetrenia OCT u neurologických ochorení RS, NMO a ON, s podrobným popisom variabilných nálezov v oblasti zrakového nervu a makuly, a ich interpretácie, grafické výstupy z rôznych prístrojov OCT. Text je doplnený bohatou obrazovou dokumentáciou z vlastného archívu autorky, čo svedčí o jej bohatých skúsenostiach s vyšetrením OCT v praxi RS centra. Takto široký detailný prehľad využitia OCT pri neurologických chorobách postihujúcich zrakový nerv a zrakovú dráhu nebol doteraz v histórii publikovaný.

V kapitole 3 autorka uvádza podrobne anatomické aspekty nálezov OCT a diagnostické zobrazovacie možnosti segmentov oka, predného a zadného segmentu, ultrazvukové a angiografické možnosti vyšetrenia oka, vrátane OCT-angiografie, opäť s bohatou obrazovou dokumentáciou, príkladmi fyziologických aj patologických nálezov. Táto kapitola obsahuje pre neurológov veľmi dobrý ucelený prehľad anatómie sietnice a jej štruktúr a interpretácie OCT nálezov fyziologických, pri typickej aj atypickej optickej neuritíde, pri neuropatii optiku (LHON), pri roztrúsenej skleróze, NMOSD, ochorení s MOG protilátkami a CRION (chronická relapsujúca zápalová optická neuropatia). V kapitole 5 sa venuje popisu patofyziologických súvislostí nálezov na OCT pri rôznych typoch postihnutia zrakového nervu a OCT ako možného markera neurodegenerácie pri Parkinsonovej chorobe, multisystémovej atrofii, progresívnej supranukleárnej obrne, Alzheimerovej chorobe a

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

Kateřinská 32, 121 08 Praha 2

Tel.: 224 964 187

IČ: 00216208

DIČ: CZ00216208

UNIVERZITA KARLOVA
1. lékařská fakulta

Huntingtonovej chorobe. Kapitola 7 je venovaná špecifickým nálezom na makule, edému makuly po liečbe fingolimodom, s vlastnými kazuistikami a prínosom OCT v ich diagnostike. V záverečnej kapitole autorka predostiera budúcnosť zobrazenia sietnice u neurologických ochorení, hlavne OCT-angiografie a jej prínos pre neurológov. Monografia obsahuje tiež dáta a komentáre z vlastnej práce: Lizrová Preiningerová J. et al. Do eyes with and without optic neuritis in multiple sclerosis age equally? Neuropsychiatr Dis Treat. 2018;14: 2281-5.

Prácu hodnotím vysoko pozitívne, autorka preukazuje vynikajúci vedecký profil, jej závery, komentáre, kazuistiky, obrazová dokumentácia s nálezmi, významne obohacujú doterajšie znalosti v danej problematike. Práca je monografiou s výnimočným postavením v súčasnej literatúre, nakoľko sa jedná o prvú monografiu venovanú tejto téme, z ktorej môžu čerpať oftalmológovia ale pedovšetkým neurológovia venujúci sa diagnostike a liečbe ochorení s postihnutím zrakového nervu a zrakovej dráhy. Spracovanie témy je na veľmi vysokej úrovni, aj s ohľadom na doterajší stav poznatkov v danej problematike, s predhľadnými ucelenými literárnymi zdrojmi. Použité postupy a metódy spracovania témy sú veľmi dobré, prehľadné, logické. Kvalita spracovania témy je vysoká, rovnako ako tabuľkové, grafické a obrazové prezentácie. Diskusia jednotlivých tém pokrýva problematické situácie, rieši témy, ktoré klinika zaujímajú. Závery a zhrnutia pri jednotlivých kapitolách sú logické, ucelené, inštruktívne. Práca prináša aj mnohé nové významné vedecké poznatky, rozširuje predchádzajúce informácie v danej problematike prehľadom nových informácií, postupov, interpretácie nálezov, odporúčaní do praxe. Práca je významným prínosom pre neurológov i oftalmológov v zorientovaní sa v problematike, ako i návodom na realizáciu vyšetrenia OCT a OCT-angiografie a interpretácie nálezov u neurologických ochorení s postihnutím sietnice a zrakového nervu.

Dotaz oponenta k obhajobe habilitačnej práce: Ktoré z uvedených OCT parametrov by ste odporučili zaviesť do rutínnej praxe neurológov pracujúcich v RS v centrách ako efektívny biomarker korelujúci s atrofiou mozgu a parameter odrážajúci efekt terapie, teda rezpozivitu pacienta na DMT liečbu a prečo?

Záver:

Habilitační práce MUDr. Jany Lízrové Ph.D. „**Optická koherenční tomografie v neurologii**“ *splňuje* požadavky standardne kladené na habilitační práce v oboru neurologie. **Doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit MUDr. Jane Lízrové Ph.D. titul docent pro obor neurologie.**

V Košiciach 2.05.2023.

.....
podpis
prof. MUDr. Jarmila Szilasiová, Ph.D,
UPJŠ LF Košice, Neurologická klinika
Tr. SNP 1, 07011, Košice, Slovenská republika